

Comentariul operei Cel mai iubit dintre pamanteni scrisa de Marin Preda - prima parte

In seria romanelor lui Marin Preda, "Risipitorii" este primul nostru roman intelectual, "Cel mai iubit dintre pamanteni" este ultimul. Demersul conduce de la spiritul bovaric al primului roman la panorama detaliata a societatii si a omului., in cel de-al doilea "Ca structura s-a ajuns la pluralizarea interpretarii prin intensificarea personajelor centrale si prin largirea contextului spatio-temporal." (Constantin Crisan).

Compozitional, cele trei volume ale romanului cuprind zece parti, divizate, la randul lor, in microstructuri, tot atatea reintoarceri pe firul timpului. Personajul principal, constiinta in care serefecta lumea este eul narator, aflat intr-un indelung proces de analiza si autoanaliza, definindu-se permanent prin raportare la evenimente, pe de o parte, si la sine insusi pe de alta.

Cronologia nefiind respectata, orice incercare de urmarire a firului narativ principal necesita un plus de reasezare a faptelor. Asadar, Victor Petri ni, copil provenit dintr-o familie modesta, este pasionat de filozofie si apreciat in liceu, devenind student la Facultatea de Filozofie. Dupa terminarea facultatii va fi angajat ca profesor la Scoala Normala din orasul transilvanean in care locuieste.

Aici se imprieteneste cu profesorul de limba romana, Petrica Nicolau, si cu sotia acestuia, Matilda. Viata familiei Nicolau trece printr-un moment de criza, iar prezenta lui Victor Petrini adanceste raul. Cuplul se desface, iar intre Victor si Matilda se leaga o iubire puternica, parand de nezdruncinat. Dupa casatoria cu Matilda, Victor Petrini se muta in somptuosul apartament proprietatea Matildei, oferit de primul ei sot, un evreu bogat. Elanul se topeste pe zi ce trece, viata cuplului isi cauta zadarnic un drum de urmat, cele doua constiinte aspira in van spre complementaritate, spatiul dintre cei doi se largeste. Nasterea Silviei nu aduce schimbari.

Despartirea totala se produce in seara botezului cand Petrini este arestat pentru o invinuire absurda ar fi colaborat cu o organizatie nationalista "Sumanele negre" pe baza unei dovezi la fel de absurde: o scrisoare de la un prieten din strainatate care ii vorbea despre "ordonante" cuvânt neinteles deplin de autoritate si confundat cu "ordine". Nu i se aduc alte dovezi, dar i se cere sa demonstreze ca este nevinovat.